

2022:APHC:40602

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానము

(నవంబర్ పద్దెనిమిదవ రోజు) రెండు వేల ఇరవై రెండు

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ బి.వి.ఎల్.ఎస్.చక్రవర్తి

మోటారు యాక్సిడెంట్ సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు: 244 ఆఫ్ 2016

మధ్య:

1. ఎ.దుర్గ, ఈ.గోదావరి జిల్లా, 2 ఇతరులు దుర్గారావు @Durga, హిందూ, వయస్సు: 24 సంవత్సరాలు, ఇంటి భార్య,ఆర్/ఓ: మురారి గ్రామం, గండేపల్లి మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. ఆకుల గురునాథం, అప్పలస్వామి, హిందువు, వయస్సు: 58 సంవత్సరాలు,ఆర్/ఓ: మురారి గ్రామం, గండేపల్లి మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
3. ఆకుల కృష్ణవేణి, గురునాథం, హిందూ, వయస్సు: 55 సంవత్సరాలు, మురారి గ్రామం, గండేపల్లి మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. ఎం.వి.భాస్కరరావు, ఈ.గోదావరి జిల్లా & 2 ఇతరులు రాజారావు, హిందూ, వయస్సు: 36 సంవత్సరాలు, ఓసీసీ: ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ & ట్రెయిలర్ నెం. ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937,ఆర్/ఓ: డీ నెం.1-212, దోసకాయలపల్లి,కోరుకొండ మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. సుంకవిల్లి సత్యనారాయణ సన్యాసిరావు, హిందూ, వయస్సు: 45 సంవత్సరాలు,ఓసీసీ: ట్రాక్టర్ యజమాని & ట్రెయిలర్ నెం. ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937, ఆర్/ఓ: డీ నెం.7-13/3, మెయిన్ రోడ్డు, మురారి గండేపల్లి మండలం; తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

2022:APHC:40602

3. ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, రిపబ్లిక్. దీని డివిజనల్ మేనేజరు రాజమహేంద్రవరం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: టి.డి.పాణికుమార్

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: కె.అశోక్ రామారావు

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టు

ఎమ్.ఎ.సి.ఎం.ఎ.నెం.244 ఆఫ్ 2016

మధ్య:

1. ఆకుల దుర్గ, స్వర్ణీయ దుర్గారావు @ దుర్గ, హిందువు, వయస్సు 24 సంవత్సరాలు, ఇంటి భార్య, ఆర్/ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

2. ఆకుల గురునాథం, దివంగత అప్పలస్వామి, హిందూ, వయస్సు 58 సంవత్సరాలు, ఆర్.ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

ఆకుల కృష్ణవేణి, గురునాథం, హిందూ, వయస్సు 55 సంవత్సరాలు, ఇంటి భార్య, ఆర్/ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

....పిటిషనర్లు/ క్లెయిమ్ పిటిషనర్లు

వర్సెస్

2022:APHC:40602

ఎం.వీర భాస్కరరావు, రాజారావు, హిందూ, వయస్సు 36 సంవత్సరాలు, ట్రాక్టర్ అండ్ ట్రైలర్ డ్రైవర్
ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937, ఆర్వోడీ నెం.1-212, దోసకాయలపల్లి గ్రామం,
తూర్పుగోదావరి జిల్లా కోరుకొండ మండలం.

సుంకవిల్లి సత్యనారాయణ, సన్యాసిరావు, హిందువు, వయస్సు 45 సంవత్సరాలు, ట్రాక్టర్ అండ్
ట్రైలర్ ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937, ఆర్/ఓడీ నెం.7-13/3, మెయిన్ రోడ్డు, మురారి
గ్రామం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, గండేపూడి మండలం.

3. ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, దాని డివిజనల్ మేనేజర్, రాజమండ్రి,
తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

....ప్రతిస్పందకులు/ప్రతిస్పందకులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 18.11.2022

ఆమోదం కోసం సమర్పించబడింది:

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ బి.వి.ఎల్.ఎన్.చక్రవర్తి

1. తీర్పును చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా? అవును/కాదు
2. తీర్పు కాపీని లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయవచ్చా? అవును/కాదు
3. తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలని ఆయన ప్రభువు కోరుకుంటున్నాడా?
అవును/కాదు

బి.వి.ఎల్.ఎన్.చక్రవర్తి, జె.

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ బి.వి.ఎల్.ఎన్.చక్రవర్తి +

ఎమ్.ఎ.సి.ఎం.ఎ.నెం.244 ఆఫ్ 2016

2022:APHC:40602

18.11.2022#

మధ్య:

1. ఆకుల దుర్గ, స్వర్ణీయ దుర్గారావు @ దుర్గ, హిందువు, వయస్సు 24 సంవత్సరాలు, ఇంటి భార్య, ఆర్/ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

2. ఆకుల గురునాథం, దివంగత అప్పలస్వామి, హిందూ, వయస్సు 58 సంవత్సరాలు, ఆర్.ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

ఆకుల కృష్ణవేణి, గురునాథం, హిందూ, వయస్సు 55 సంవత్సరాలు, ఇంటి భార్య, ఆర్/ఓ.మురారి గ్రామం, గండేపూడి మండలం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

....పిటిషనర్లు/ క్లెయిమ్ పిటిషనర్లు

వరెస్

ఎం.వీర భాస్కరరావు, రాజారావు, హిందూ, వయస్సు 36 సంవత్సరాలు, ట్రాక్టర్ అండ్ ట్రైలర్ డ్రైవర్ ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937, ఆర్వోడీ నెం.1-212, దోసకాయలపల్లి గ్రామం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా కోరుకొండ మండలం.

సుంకవిల్లి సత్యనారాయణ, సన్యాసిరావు, హిందువు, వయస్సు 45 సంవత్సరాలు, ట్రాక్టర్ అండ్ ట్రైలర్ ఏపీ 05 బీటీ 5947, ఏపీ 05 ఏబీ 5937, ఆర్/ఓడీ నెం.7-13/3, మెయిన్ రోడ్డు, మురారి గ్రామం, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, గండేపూడి మండలం.

3. ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, దాని డివిజనల్ మేనేజర్, రాజమండ్రి, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

....ప్రతిస్పందకులు/ప్రతిస్పందకులు.

! పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ టి.డి.ఫణి కుమార్

↑ 3వ ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది : శ్రీ కె.అశోక్ రామారావు

2022:APHC:40602

< సారాంశం:

> హాడ్ నోట్:

? రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1. 2017 (4) ఎస్సీసీ 796
2. ఏఐఆర్ 2018 ఎస్సీ 4252
3. 20179 (5) ఏఎల్డీ ఎస్సీ 287
4. 2009 ఎసిజె 1298

ఈ కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది:

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ బి.వి.ఎల్.ఎస్.చక్రవర్తి

ఎమ్.ఎ.సి.ఎం.ఎ.నెం.244 ఆఫ్ 2016

తీర్పు:

రాజమహేంద్రవరంలోని మోటారు ప్రమాదాల క్లెయిమ్స్ ట్రిబ్యూనల్ కమ్ పీఆర్ ఎల్ జిల్లా జడ్జి దాఖలు చేసిన ఫైలుపై 02.12.2015న ఎం.వి.ఓ.పి.నెం.9/2014లో ఇచ్చిన తీర్పును సవాలు చేస్తూ అప్పీలుదారులు/హక్కుదారులు ఈ అప్పీలుకు మొగ్గు చూపారు. మోటారు వాహన ప్రమాదంలో ఆకుల దుర్గారావు @Durga మరణించినందుకు పిటిషనర్లు/ హక్కుదారులకు పరిహారం చెల్లించే తేదీ వరకు.

2. సౌలభ్యం కోసం కిందికోర్టులో పార్టీలుగా ఏర్పడతాయి.

3. వాస్తవానికి పిటిషనర్లు మోటారు వాహన ప్రమాదం 1988లోని 166 యు/ఎస్.166 (క్లుప్తంగా "చట్టం") దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు, మొదటి పిటిషనర్ భర్త మరియు పిటిషనర్ నెం.2 మరియు

2022:APHC:40602

3 కుమారుడు ఆకుల దుర్గారావు @ దుర్గ మరణించిన కారణంగా రూ.7,00,000/- నష్టపరిహారం కోరుతూ దరఖాస్తు చేశారు.

4. వాస్తవాలు చెబుతున్నాయి 04.04.2013 రాత్రి 09.30 గంటల సమయంలో మృతుడు ఆకుల దుర్గారావు @ దుర్గ, ఇతరులతో కలిసి ఏపీ5 బీటీ 5947 నంబరు గల ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్ లో బూరుగుపూడి వైపు వెళ్తుండగా మొదటి ప్రతివాది ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ కావడంతో అతివేగంగా, నిర్లక్ష్యంగా, అతివేగంతో, అతివేగంతో, నిర్లక్ష్యంగా వాహనం నడిపారు. దీంతో ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్లు ఢీకొనడంతో ట్రయిలర్ లో కూర్చున్న ఆకుల దుర్గారావు @ దుర్గ ట్రాక్టర్ కింద పడి అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. మొదటి ప్రతివాదిపై ఐపీసీ సెక్షన్ 338, 304-ఏ కింద సీఆర్ నెం.46/2013లో పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. మృతుడు ఆరోగ్యంగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నాడు మరియు ప్రమాద సమయంలో 25 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగి ఉన్నాడు మరియు జట్టు కూలీగా రోజుకు రూ.300/- సంపాదించేవాడు. మొదటి ప్రతిస్పందకుడు డ్రైవర్, రెండవ ప్రతివాది యజమాని మరియు 3 వ ప్రతివాది నెం.ఎపి 5 బిటి 5947 కలిగిన ట్రాక్టర్ యొక్క బీమాదారుడు మరియు నెంబరు ఎపి 5 ఎబి 5937 కలిగిన ట్రాక్టర్ యొక్క బీమాదారుడు సంయుక్తంగా మరియు అనేకంగా నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మృతుడి మృతితో పిటిషనర్లు తమ ప్రాణాలను కోల్పోయారు.

5. ట్రిబ్యునల్ ముందు రాజమండ్రిలోని 3వ ప్రతివాది/ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ మృతుడి వయస్సు, వేతనం, నెలవారీ సంపాదన, ప్రమాద తీరు, ప్రమాదానికి గురైన వాహనం డ్రైవర్ నిర్లక్ష్యం , నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన బాధ్యత తదితర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని కౌంటర్ దాఖలు చేసింది. మరియు మృతుడు లోడింగ్ మరియు అస్ లోడింగ్ చేస్తున్నాడనే ఆరోపణ సరైనది కాదు మరియు తద్వారా బీమా పాలసీ నిబంధనలు ఉల్లంఘించబడ్డాయి, అందువల్ల, ఇది యజమానికి నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. అందువల్ల పిటిషనర్లు చెబుతున్న పరిహారం, వడ్డీలు మితిమీరిపోయాయి. ఆ తర్వాత నెం.1, 2లు ఖాళీగానే నిలిచాయి.

6. ఇరుపక్షాల వాదనల బలంతో ట్రిబ్యునళ్లు ఈ కింది అంశాలను పరిష్కరించాయి.

2022:APHC:40602

1. నెంబరు ఏపీ 5 బిటి 5947 & ఎపి 5 ఎబి 5937 నెంబరు గల ట్రాక్టర్ మరియు ట్రైలర్ ను అతివేగంగా మరియు నిర్లక్ష్యంగా నడపడం వల్ల ఈ ప్రమాదం జరిగిందా?
2. పిటిషనర్లకు నష్టపరిహారం పొందే అర్హత ఉందా? అలాగైతే ఎంత మొత్తం, ఎవరి నుంచి?
3. ఏ ఉపశమనం?
7. పిటిషనర్లు తమ వాదనను ధృవీకరించడానికి, పి.డబ్ల్యు.ఎస్-1 మరియు 2 లను పరిశీలించి ఎక్స్.ఎ-1 నుండి ఎ-5 అని మార్క్ చేశారు. 3వ ప్రతివాది తరపున R.W-1ను పరిశీలించారు మరియు Exs.B-1 మరియు B-2 మార్క్ చేయబడ్డారు.
8. పి.డబ్ల్యు.ఎస్-1, ఎ-2, ఎక్స్.ఎ-1, ఎ-5 సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ట్రిబ్యునల్, ట్రాక్టర్ , ట్రయిలర్ డ్రైవర్ అతివేగంగా, నిర్లక్ష్యంగా నడపడం వల్లే ఈ ప్రమాదం జరిగిందని అభిప్రాయపడింది. 73,000/- పిటిషన్ దాఖలు చేసిన తేదీ నుంచి 8% వడ్డీతో, 3వ ప్రతివాది/బీమా కంపెనీపై క్లెయిమ్ ను తోసిపుచ్చడం ద్వారా ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 లకు వ్యతిరేకంగా మాత్రమే వసూలు చేసే తేదీ వరకు.
9. 3వ ప్రతివాది/బీమా కంపెనీ యొక్క అభ్యర్థన ఏమిటంటే, వాహనం ప్రయాణీకుల వాహనం కాదు, మరియు కూలీని లోడ్ చేయడం మరియు అస్ లోడ్ చేయడం అనే నిబంధన సరైనది కాదు, తద్వారా బీమా పాలసీ నిబంధనలు ఉల్లంఘించబడ్డాయి, అందువల్ల, యజమానికి నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు.
10. ట్రిబ్యునల్ రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఇరుపక్షాల వాదనల ఆధారంగా మొదటి ప్రతివాది/డ్రైవర్ అతివేగం, నిర్లక్ష్యంగా డ్రైవింగ్ చేయడం వల్లే ప్రమాదం జరిగిందని తేల్చింది.
11. పి.డబ్ల్యు.ఎస్-1, ఎక్స్.ఎ-1 నుంచి ఎ-5 వరకు ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ట్రిబ్యునల్ ఆదాయ నష్టానికి రూ.6,48,000/- చెల్లించాలని తీర్పునిచ్చింది. అంత్యక్రియల ఖర్చుల కోసం రూ.25,000;; కన్సర్టియం నష్టానికి రూ.1,00,000/- ఆస్తి నష్టానికి రూ.1,00,000/- మొత్తం రూ.8,73,000/-.

2022:APHC:40602

12. రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను విశ్లేషించిన ట్రిబ్యునల్స్ డైవర్ నిర్లక్ష్యం, అతివేగం వల్లే ప్రమాదం జరిగిందని తేల్చింది . ఎక్స్.బి-1, ఎక్స్.బి-2 కాపీల ప్రకారం క్రైమ్ వెహికీల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ వద్ద ఇన్సూరెన్స్ చేయబడిందని, అవి యాక్సిడెంట్ తేదీ నాటికి చెల్లుబాటు అయ్యే పాలసీలు అనే విషయంలో ఎలాంటి వివాదం లేదని ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. ఆర్ డబ్ల్యూ-1గా పరిశీలించిన బీమా కంపెనీ అసిస్టెంట్ మేనేజర్ అంగీకారం మేరకు మృతుడు ట్రాక్టర్ లో జట్టు కూలీగా ప్రయాణిస్తున్నాడని ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. Exs.B-1 మరియు B-2 కింద పాలసీల ద్వారా అతడు కవర్ చేయబడలేదు, అందువల్ల, బీమా కంపెనీకి ఎటువంటి బాధ్యతను బిగించలేము, మరియు నష్టపరిహార మొత్తాన్ని చెల్లించడానికి డైవర్ మరియు యజమాని సంయుక్తంగా మరియు అనేక విధాలుగా బాధ్యత వహిస్తారని భావించి, 3వ బాధ్యత/బీమా కంపెనీని నిర్దోషిగా ప్రకటించింది.

13. మృతుడు ట్రాక్టర్ లో జట్టు కూలీగా ప్రయాణిస్తున్నాడని, పాలసీల పరిధిలోకి రాడని, బీమా కంపెనీకి ఎలాంటి బాధ్యత ఉండదని ఆర్ డబ్ల్యూ-1 సాక్ష్యం ఇచ్చిందని పేర్కొంటూ 3వ ప్రతివాదిపై దావాను ట్రిబ్యునల్ తోసిపుచ్చిందని పిటిషనర్లు/హక్కుదారుల తరపు న్యాయవాది వాదించారు. ప్రమాద సమయంలో మృతుడు క్రైమ్ వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్న అనధికారిక ప్రయాణికుడని ట్రిబ్యునల్ నిర్ధారించడం తప్పని, ప్రమాద సమయంలో మృతుడు జట్టు కూలీగా నేర వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్నట్లు ఆర్ డబ్ల్యూ-1 ఆధారాలు ఉన్నాయని వాదించారు. ఒకవేళ పాలసీల ద్వారా గుర్తించబడకపోయినా, బీమా సంస్థ మొదట హక్కుదారులకు నష్టపరిహారం చెల్లించాలి మరియు తరువాత వాహన యజమాని నుండి దానిని రికవరీ చేస్తుంది.

14. మనువారా ఖాతుస్, ఇతరులు వి.ఎస్.రాజేష్ కుమార్ సింగ్ తదితరుల విషయంలో పిటిషనర్లు/హక్కుదారుల తరపు న్యాయవాది గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆధారపడి ఉన్నారు.

15. 3వ ప్రతివాది/బీమా కంపెనీ తరపు న్యాయవాది, ప్రమాద సమయంలో మృతుడు అధీకృత ప్రయాణికుడు క్రైమ్ వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్నాడని, అందువల్ల బీమా కంపెనీపై క్లెయిమ్ ను ట్రిబ్యునల్ సరిగ్గా తోసిపుచ్చిందని, దీనికి ఎలాంటి జోక్యం అవసరం లేదని వాదించారు.

2022:APHC:40602

16. పై ప్రత్యర్థి వాదనల దృష్ట్యా, ఈ అప్లీలులో పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అంశాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి: 1. మృతుడు అక్రమార్కుల పరిధిలోకి వస్తారా? ఒకవేళ అలా అయితే, 3వ ప్రతిస్పందనదారు/బీమా కంపెనీ?2పై చెల్లింపు మరియు రికవరీని ఆదేశించవచ్చు. ట్రిబ్యూనల్ మృతుడి సంపాదనను నెలకు రూ.9,000/- గా పరిగణించాలా?

17. పాయింట్ నెం.1: పి.డబ్ల్యు-1 మృతుడి భార్య. మురారి గ్రామం వద్ద ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్లో గడ్డిని లోడ్ చేసి తొర్రెడు గ్రామంలో దింపి తిరిగి మురారి గ్రామానికి వస్తున్నారు. రాత్రి 9.30 గంటల సమయంలో బూరుగుపూడి గ్రామ సమీపంలో ట్రాక్టర్ ప్రమాద స్థలానికి చేరుకోగానే డ్రైవర్ అతివేగంగా, నిర్లక్ష్యంగా, అతివేగంతో వాహనాన్ని నడపడంతో వాహనంపై నియంత్రణ కోల్పోయింది. ఫలితంగా.. ట్రాక్టర్, ట్రయిలర్ బోల్తా పడ్డాయి. ట్రాక్టర్ లో కూర్చున్న వ్యక్తి ట్రాక్టర్ లో పడి అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. ఇతర కూలీలకు కూడా గాయాలయ్యాయి.

18. పి.డబ్ల్యు-1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో 3వ ప్రతిస్పందకుడు/బీమా కంపెనీ ప్రమాద సమయంలో తన భర్త ట్రైలర్ లో అనధికార ప్రయాణికుడిగా ప్రయాణిస్తున్నాడని సూచించింది. దీనిని పి.డబ్ల్యు-1 ఖండించింది. ప్రమాద సమయంలో లోడింగ్, అన్లోడింగ్ పనులకు హాజరయ్యేందుకు మృతుడు కూలీగా ప్రయాణించడం లేదని ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ చెప్పలేదు.

19. ప్రమాద సమయంలో ట్రైలర్లో ప్రయాణిస్తున్న కూలీల్లో పి.డబ్ల్యు-2 ఒకరు. మృతుడు, ఇతర కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి క్రైమ్ వెహికల్ ట్రయిలర్ లో ప్రయాణించి, గడ్డిని దించి తిరిగి గ్రామానికి వస్తున్నట్లు ఆధారాలు లభించాయి. పి.డబ్ల్యు-2 యొక్క క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో బీమా కంపెనీ పి.డబ్ల్యు-2 మరియు మరణించిన వారు ప్రమాద సమయంలో అనధికారిక ప్రయాణికులని సూచించింది . దీనిని పి.డబ్ల్యు-2 ఖండించింది. ప్రమాదం జరిగిన రోజున ఇంకా గడ్డి లోడింగ్, అన్లోడింగ్కు హాజరైనందుకు వారు కూలీలుగా ట్రయిలర్లో ప్రయాణించలేదని ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ గుర్తించలేదు.

20. బీమా కంపెనీ తన కేసుకు మద్దతుగా, తన అసిస్టెంట్ మేనేజర్ ను R.W-1 గా పరిశీలించింది. అతని సాక్ష్యాల ప్రకారం, ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో మృతుడు అనధికారిక ప్రయాణికుడిగా క్రైమ్

2022:APHC:40602

వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్నాడు. అందువల్ల, పాలసీల యొక్క Exs.B-1 మరియు B-2 కాపీలు అనధికార ప్రయాణీకులకు వర్తించవు. పాలసీ నిబంధనలు ఉల్లంఘించారు. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో మృతుడు, ట్రాక్టర్ యజమాని ఒకే గ్రామానికి చెందినవారని, మృతుడు కారులో జట్టు కూలీగా ప్రయాణిస్తున్నట్లు అంగీకరించాడు.

21. పై సాక్ష్యాల వెలుగులో, మరణించిన మరియు ఇతరులు ప్రమాద రోజున గడ్డి లోడింగ్ మరియు అన్లోడింగ్ పనులకు హాజరు కావడానికి కూలీలుగా క్రైమ్ వాహనం యొక్క ట్రైలర్లో ప్రయాణించినట్లు రుజువైంది. తిరిగి గ్రామానికి వస్తున్నారు. ట్రాక్టర్ యజమాని, బాధితుడు ఒకే గ్రామానికి చెందినవారు. అందువలన, వారు ఇంకా గడ్డిని లోడ్ చేయడం మరియు అన్లోడింగ్ చేయడం అని నిర్ధారించబడింది, ఇది వ్యవసాయ పని.

22. ఎక్స్.బి-1 విధానం ట్రాక్టర్ కు సంబంధించినది మరియు ఇది 28.03.2013 నుండి 27.03.2014 అర్ధరాత్రి వరకు అమలులో ఉంది. ఎక్స్.బి-2 అనేది ట్రైలర్ కు సంబంధించినది మరియు ఇది 28.03.2013 నుండి 27.03.2014 అర్ధరాత్రి వరకు అమలులో ఉంది. ఈ కేసులో ప్రమాదం 04.04.2013 న జరిగింది. అందువల్ల, ప్రమాదం జరిగిన రోజున Exs.B-1 మరియు B-2 అమలులో ఉంటాయి.

23. మోటారు వాహనాల చట్టం 1988 యొక్క అర్థంలో పర్మిట్ కింద మాత్రమే ఉపయోగించడం లేదా మోటారు వాహనాల చట్టం 1988 లోని సెక్షన్ 66 యొక్క సబ్ సెక్షన్ 3 కిందకు వచ్చే అటువంటి బండిని మాత్రమే ఉపయోగించాలని మరియు వ్యవసాయ మరియు అటవీ ప్రయోజనాల కోసం మాత్రమే ఉపయోగించాలని పేర్కొంటూ బి -1 వాహనాన్ని ఉపయోగించడానికి పరిమితులను చూపుతుంది. ఈ పాలసీ వర్తించదు.

(1) అద్దె లేదా రివార్డు లేదా రేసింగ్ పేస్ మేకింగ్ విశ్వసనీయత ట్రయల్ లేదా స్పీడ్ టెస్టింగ్ కోసం ఉపయోగించండి. (2) ప్రయాణీకుల బండిని అద్దెకు లేదా రివార్డు కోసం ఉపయోగించండి. (3) చట్టం అనుమతించిన దానికంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో ట్రైలర్లను గీయేటప్పుడు ఉపయోగించండి.

2022:APHC:40602

24. ఉదా: బి-2 వాహనం వాడకానికి పరిమితులను చూపుతుంది, అందువల్ల మోటారు వాహన చట్టం, 1988 యొక్క అర్థంలో పర్మిట్ కింద మాత్రమే ఉపయోగించడం లేదా మోటారు వాహనాల చట్టం 1988 లోని సెక్షన్ 66 యొక్క సబ్ సెక్షన్ 3 కిందకు వచ్చే బండిని పాలసీ కవర్ చేస్తుంది.

1. మోటారు వాహనాల చట్టం పరిధిలో జారీ చేసిన పర్మిట్లకు (కాంట్రాక్ట్ క్యారేజ్ లేదా స్టేజ్ క్యారేజ్) అనుగుణంగా ప్రయాణీకులను తరలించడానికి మాత్రమే ఉపయోగించండి. (1) యాంత్రికంగా నడిచే వాహనం యొక్క టోవింగ్ (రివార్డు కోసం మినహా) మినహా, ట్రయిలర్ ను డ్రాయింగ్ చేసేటప్పుడు ఉపయోగించడం (1) వ్యవస్థీకృత పేస్-మేకింగ్ విశ్వసనీయత ట్రయిల్ లేదా స్పీడ్ టెస్టింగ్ (2) ఉపయోగించడాన్ని ఈ విధానం కవర్ చేయదు.

2. టోవింగ్ వెహికల్ యొక్క సర్టిఫికేట్ ఆఫ్ ఇన్సూరెన్స్ ద్వారా అనుమతించబడిన ఏదైనా ఉపయోగాన్ని పాలసీ కవర్ చేస్తుంది.

25. మృతుడు ట్రాక్టర్ కమ్ ట్రయిలర్ లో ప్రయాణిస్తున్న కూలీ అని, ఎక్స్ బీ-1, ఎక్స్ బీ-2 రెండూ ఆ వాహనంపై ప్రయాణించే కార్మికులతో సహా ఏ ప్రయాణికుడి ప్రమాదాన్ని గుర్తించవని, మృతుడిని అనధికారిక ప్రయాణికుడిగా పరిగణించి మూడో ప్రతివాదికి బాధ్యత నుంచి మినహాయించునిచ్చిందని ట్రిబ్యూనల్ పేర్కొంది.

26. ఇవ్వబడిన వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల ప్రకారం, ప్రమాద సమయంలో క్రైమ్ వాహనంలో "జట్టు కూలీ" అనే ప్రయాణికుడిని అనవసరంగా తీసుకువెళ్ళినట్లు రికార్డు చేయబడింది, అతను అద్దెకు లేదా బహుమతిగా తీసుకెళ్లబడలేదు. అందువల్ల, ఈ అంశంపై ట్రిబ్యూనల్ కనుగొన్నది అనధికార ప్రయాణికుడు అనేంత వరకు తప్పుగా అనిపిస్తుంది.

27. అద్దెకు లేదా రివార్డు కోసం తీసుకెళ్లే ప్రయాణికులకు ఈ పాలసీ వర్తించదు. మృతుడు ఈ పరిమితి కిందకు రాడు. ప్రమాద సమయంలో అద్దె లేదా రివార్డు కోసం అతను క్రైమ్ వాహనంలో ప్రయాణించలేదు, అందువల్ల ట్రిబ్యూనల్ కనుగొన్న దానిలో తగినంత అర్హత లేదు. మృతుడు కేవలం "అనవసరమైన ప్రయాణికుడు" మాత్రమేనని, పాలసీ ప్రకారం బీమా వాహనంలో అనధికారికంగా

2022:APHC:40602

తీసుకెళ్లాల్సి ఉంటుందని, మనువారా ఖాతాస్, ఇతరులు వి.ఎస్.రాజేష్ కుమార్ సింగ్ తదితరుల విషయంలో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.వి.ఎస్ కేసులో గతంలో ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ. సాజు పి.పాల్, బీమా పాలసీ యొక్క తీవ్రతపై ప్రమాదం వల్ల తలెత్తే బాధ్యతను బీమా కంపెనీ భరించలేనప్పటికీ, చట్టం యొక్క దయగల ఉద్దేశ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఇతర ప్రతివాదుల నుండి ముందుగా తిరిగి చెల్లించాలని బీమా కంపెనీకి ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

28. శివరాజ్ వర్సెస్ రాజేంద్రస్, మరొకరి కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో, రికార్డు చేసిన సాక్ష్యాధారాలు ట్రాక్టర్ కు ఎలాంటి ట్రయిలర్ ఇన్సూరెన్స్ చేయలేదని, ట్రాక్టర్ కు ఎలాంటి ట్రయిలర్ ను జతచేయలేదని, అందువల్ల, ట్రాక్టర్ డ్రైవర్ అనే ఒక వ్యక్తిని మాత్రమే ఎక్కించగలిగినప్పటికీ, పిటిషనర్ ట్రాక్టర్ లో ప్రయాణికుడిగా ప్రయాణించాడని స్పష్టంగా పేర్కొంది. తత్ఫలితంగా, అప్పీలుదారుడు అనుభవించిన నష్టానికి లేదా గాయాలకు లేదా ట్రాక్టర్ యజమానులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి బీమా కంపెనీ బాధ్యత వహించదు.

29. మా అభిప్రాయం ప్రకారం హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు వాస్తవ పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆమోదయోగ్యం కాదని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది. శివరాజ్ వర్సెస్ రాజేంద్రస్ కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు 10వ పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

అదే సమయంలో, ప్రస్తుత కేసు యొక్క వాస్తవాలలో, నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ స్వర్ణ సింగ్ & ఓఆర్ఎస్.1 లో ఈ కోర్టు తీసుకున్న సహేతుక అభిప్రాయం దృష్ట్యా, ట్రాక్టర్ యజమాని నుండి దానిని రికవరీ చేయడానికి హక్కుదారుడికి (అప్పీలుదారు) నష్టపరిహార మొత్తాన్ని చెల్లించాలని ఉన్నత న్యాయస్థానం బీమా కంపెనీని ఆదేశించి ఉండాలి. మంగ్లా రామ్ వర్సెస్ ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ 2, రాణి అండ్ ఓర్స్. వర్సెస్ నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కో. లిమిటెడ్ అండ్ ఓఆర్ ఎస్.3 మరియు మనువారా ఖాతాస్ మరియు ఇతరులు వి.ఎస్.రాజేష్ కుమార్ సింగ్ మరియు ఇతరులు.4 మరో మాటలో చెప్పాలంటే, హైకోర్టు నం.2 ఇష్టపడే అప్పీలును పాక్షికంగా అనుమతించి ఉండాలి. అందువల్ల, 1 (2004) 3 SCC 297 2 (2018) 5SCC 656 3

2022:APHC:40602

2018 (9) స్కేల్ 310 4 (2017) 4 SCC 796 అప్పీలుదారుకు నష్టపరిహారం మొత్తాన్ని చెల్లించాలని ప్రతివాది నెం.2 బీమా కంపెనీని ఆదేశించడంలో పిటిషనర్ విజయం సాధించవచ్చు.

30. వ్యవసాయోత్పత్తు అయిన ఇంకా గడ్డి (డ్రైగ్రాస్)కు సంబంధించిన పనులను పొలం నుంచి గ్రామానికి లోడింగ్, అన్లోడింగ్ పనుల కోసం ట్రాక్టర్లు అమర్చిన ట్రయిలర్లో కూలీగా ప్రయాణిస్తున్నట్లు రికార్డుల్లో ఉన్న ఆధారాలు రుజువు చేస్తున్నాయి. అందువల్ల ప్రమాద సమయంలో ట్రాక్టర్ ను వ్యవసాయ అవసరాలకు వినియోగించినట్లు స్పష్టమవుతోంది. బీమా పాలసీ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తూ, ప్రమాద సమయంలో ట్రాక్టర్ వ్యవసాయ అవసరాలకు కాకుండా ఇతర అవసరాలకు ఉపయోగించబడిందని పేర్కొంటూ 3వ/బీమా కంపెనీ ద్వారా ఎటువంటి విరుద్ధమైన సాక్ష్యాధారాలు చూపబడలేదు. ట్రిబ్యునల్ ఈ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు మరియు ఆర్.డబ్ల్యు.-1 యొక్క ప్రకటనపై ఆధారపడింది. ట్రాక్టర్ కు జతచేయబడిన ట్రైలర్ ఎక్స్.బి-2 పాలసీ కింద బీమా చేయబడింది మరియు ఇది ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నుండి అమల్లో ఉంది. ఇంకా, ఎక్స్.బి-2 పాలసీ ప్రకారం, ట్రయిలర్ వాడకానికి పరిమితులు ఏమిటంటే, మోటారు వాహనాల చట్టం పరిధిలో జారీ చేయబడిన పర్మిట్లకు (కాంట్రాక్ట్ క్యారేజ్ లేదా స్టేజ్ క్యారేజ్) అనుగుణంగా ప్రయాణీకుల కోసం మాత్రమే దీనిని ఉపయోగించవచ్చు.

31. మృతుడు పొలం నుంచి యజమాని గ్రామానికి ఎండుగడ్డిని లోడ్ చేయడానికి, అన్లోడ్ చేయడానికి కూలీగా ట్రైలరులో ప్రయాణిస్తున్నాడు. అందువల్ల, రవాణా అధికారుల అనుమతి లేకుండా కూలీలను తీసుకెళ్లడం ద్వారా యజమాని ఎక్స్.బి-2 పాలసీ నిబంధనలను ఉల్లంఘించాడని బీమా కంపెనీ వాదించవచ్చు. ఆ దృష్ట్యా, గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు తీర్పుల వెలుగులో పే అండ్ రికవరీ సూత్రాన్ని వర్తింపజేయవచ్చు.

32. ఈ కేసులో పై వాస్తవాల దృష్ట్యా, శివరాజ్ వర్సెస్ రాజేంద్రస్ కేసులో గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యా, ఎం.వి.చట్టం యొక్క దయగల ఉద్దేశ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, పాలసీ షరతును ఉల్లంఘించినందుకు 3వ ప్రతివాది/బీమా కంపెనీ యొక్క బాధ్యతను ఎత్తివేయవచ్చు. అయినప్పటికీ బీమా కంపెనీ మొదటి దశలో హక్కుదారులకు నష్టపరిహారాన్ని చెల్లించడానికి

2022:APHC:40602

బాధ్యత వహిస్తుంది, ఆపై గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు నిర్దేశించిన వేతనం మరియు రికవరీ సూత్రాన్ని అమలు చేయడం ద్వారా వాహన యజమాని నుండి దానిని వసూలు చేస్తుంది.

33. ఈ కేసులో కూడా వాస్తవాలకు, వాస్తవాలకు సారూప్యం ఉందని, ఈ కేసులో కనిపించిన విధంగా చట్టాన్ని వర్తింపజేయాలని కోరారు. అందువల్ల, 3వ ప్రతిస్పందకుడికి ఇక్కడ వివరించిన అటువంటి చట్టపరమైన పూర్వాపరాల బాధ్యత నుండి మినహాయింపు ఇవ్వబడదు.

34. అను భన్వారా వగైరాల విషయంలో, ఇఫ్కో టోక్యో జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ 3, గౌరవనీయులైన సుప్రీంకోర్టు, అనవసరమైన ప్రయాణీకుల కేసును విచారించినప్పుడు, చెల్లించిన మొత్తాన్ని అందులో హక్కుదారుడికి చెల్లించాలని మరియు అదే ప్రొసీడింగ్లో బీమా చేసిన వారి నుండి రికవరీ చేయాలని బీమా సంస్థను ఆదేశించింది.

35. పై చర్చల దృష్ట్యా, మోటారు వాహనాల చట్టం యొక్క దయాదాక్షిణ్యాల దృష్ట్యా, 3వ వ్యక్తి/బీమా కంపెనీ యొక్క బాధ్యత నిర్దోషిగా ప్రకటించబడినప్పటికీ, బీమా కంపెనీ మొదటి దశలోనే హక్కుదారులకు నష్టపరిహారం చెల్లించడానికి బాధ్యత వహిస్తుంది, ఆపై గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు నిర్దేశించిన "వేతనం మరియు రికవరీ" సూత్రాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా తప్పు చేసిన వాహన యజమాని నుండి దానిని రికవరీ చేస్తుంది.

1) మనురా ఖాతూస్ మరియు ఇతరులు వి.ఎస్.రాజేష్ కుమార్ సింగ్ తదితరులు.

2) శివరాజ్ వర్సెస్ రాజేంద్రస్ మరియు మరొకరు.

3) అను భన్వారా మొదలైనవారు, వర్సెస్ ఇఫ్కో టోక్యో జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

తదనుగుణంగా, ఈ అంశానికి పిటిషనర్లు/హక్కుదారులకు అనుకూలంగా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది.

36. పాయింట్ నెం.2: ట్రిబ్యునల్ మెటీరియల్ ఆఫ్ రికార్డ్ ను పరిగణనలోకి తీసుకుని, మృతుడి ఊహజనిత ఆదాయాన్ని అంచనా వేసి, నెలకు రూ.3,000/- గా నిర్ణయించి, సరళా వర్మ, మరో విఎస్ ఢిల్లీ రోడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ తదితరుల విషయంలో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు

2022:APHC:40602

నిర్దేశించిన సూత్రాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని నష్టపరిహారాన్ని ఇచ్చింది. ప్రమాద సమయంలో మృతుడి వయస్సును 25 ఏళ్లుగా పరిగణించిన ట్రిబ్యూనల్ 18 ఏళ్లకు దరఖాస్తు చేసుకుంది. అందువల్ల అతడు జట్టు కూలీగా పనిచేస్తూ ప్రమాద సమయంలో రోజుకు రూ.300 సంపాదిస్తున్నాడని, అందువల్ల అతని ఆదాయం నెలకు రూ.3,000/- బదులుగా నెలకు రూ.9,000/- గా నిర్ణయించి ఉండాలిని పిటిషనర్లు/హక్కుదారుల వాదన. అందువల్ల 04.04.2013న యాక్సిడెంట్ జరిగిన రోజున మృతుడు రోజుకు రూ.300 సంపాదిస్తున్నాడనే తమ వాదనను రుజువు చేయడానికి పిటిషనర్లు/హక్కుదారులు ఎలాంటి ఆధారాలు జోడించలేదు. ఈ పరిస్థితులలో, ట్రిబ్యూనల్ నోషనల్ ఆదాయంపై అంచనా వేసి, అదే నెలకు రూ.3,000/- గా నిర్ణయించింది. ఆ దృష్ట్యా నిర్దిష్టమైన సాక్ష్యాధారాలు లేనప్పుడు ట్రిబ్యూనల్ విచారణలో జోక్యం చేసుకోలేం. తదనుగుణంగా పిటిషనర్లకు వ్యతిరేకంగా సమాధానం ఇస్తారు.

37. పాయింట్ నెం.1 మరియు 2లో కనుగొన్న అంశాల దృష్ట్యా, అప్పీల్ పాక్షికంగా అనుమతించబడుతుంది, 3వ ప్రతిస్పందకుడు/ బీమా కంపెనీ మొదట నష్టపరిహార మొత్తాన్ని చెల్లించాలని, ఆపై నేర వాహనం యొక్క 2వ ప్రతిస్పందకుడు/ యజమాని (బీమా చేసిన వ్యక్తి) నుండి ఆ మొత్తాన్ని తిరిగి పొందాలని ఆదేశిస్తుంది.

38. ఫలితంగా, అప్పీలు పాక్షికంగా అనుమతించబడుతుంది, ట్రిబ్యూనల్ ఇచ్చిన విధంగా వచ్చే వడ్డీతో సహా పరిహార మొత్తాలను తీర్పు తేదీ నుండి ఒక నెలలోపు జమ చేయాలని, ఆపై బీమా చేసిన వ్యక్తిపై ఉరిశిక్ష దరఖాస్తు దాఖలు చేయడం ద్వారా నేర వాహనం యొక్క 2 వ ప్రతివాది / యజమాని (బీమాదారుడు) నుండి ఆ మొత్తాన్ని రికవరీ చేయాలని ఆదేశిస్తూ అప్పీల్ పాక్షికంగా అనుమతించబడుతుంది. వడ్డీరేటు, నష్టపరిహార మొత్తాన్ని హక్కుదారులకు పంచడం, క్లెయిందారులు లోటు కోర్టు ఫీజు చెల్లించడం తదితర అంశాలకు సంబంధించి ట్రిబ్యూనల్ ఇచ్చిన మిగతా అంశాలు మంచివే. తద్వారా ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఉత్తర్వులు ఉండవు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న దరఖాస్తులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని క్లోజ్ చేస్తారు.